Dosar nr. 4-162/2024
4-24065595-15-4-17062024

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

03 septembrie 2024 municipiul Cahul

Judecătoria Cahul, sediul Central
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Evgheni Bancov
Grefier Ina Deniță

Cu participarea: victimei Tcaci Olga, făptuitorului Terzi Dumitru, avocatului Palencu Victoria, interpretului Ivanov Raisa,

examinând în şedinţă publică cauza contravenţională de învinuire a lui:

Terzi Dumitru, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în satul *****, raionul Cahul, cetățean al Republicii Moldova,

învinuit în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 78[1] Cod contravenţional, -

C O N S T A T Ă :

La 12 iunie 2024 agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, Sula Constantin, a întocmit în privinţa lui Terzi Dumitru procesul-verbal nr. MAI06 304485 cu privire la contravenţia prevăzută de art. 78[1] Cod contravenţional.

Temei pentru întocmirea procesului-verbal fiind invocat că, Terzi Dumitru la 05 iunie 2024, la ora 22:00, în satul *****, raionul Cahul, aflându-se la domiciliu, a agresat-o fizic pe concubina Tcaci Olga, cauzându-i leziuni neînsemnate. Acţiunile lui Terzi Dumitru au fost încadrate în prevederile art. 78[1] Cod contravenţional.

La data de 17 iunie 2023 procesul-verbal cu privire la contravenţie a fost remis în adresa instanței, pentru examinare după competență.

Victima Tcaci Olga, fiind audiată în ședința de judecată, a explicat instanței că, Terzi Dumitru i-a fost concubin, la moment nu mai locuiesc împreună. Nu dorește și refuză să dea declarații împotriva lui Terzi Dumitru, l-a iertat. Nu dorește ca Terzi Dumitru să fie pedepsit. Confirmă faptul că Terzi Dumitru nu posedă limba română.

Făptuitorul Terzi Dumitru în ședința de judecată, folosindu-se de dreptul său, a refuzat să dea declarații, dar a declarat că nu a făcut cunoștință cu procesul-verbal cu privire la contravenţie, nu i s-a tradus în limba rusă și a refuzat să-l semneze. Nu a semnat faptul că refuză să semneze, a spus verbal. Când a refuzat să semneze, despre aceasta a auzit Tcaci Olga și agentul constatator. Nu vorbește limba română. A venit colaboratorul de poliție, i-a dat niște acte și le-a semnat, dar nu cunoaște ce era scris pe ele.

În cadrul ședinței de judecată, *apărătorul făptuitorului, avocatul Palencu Victoria,* a relatat că în procesul-verbal se invocă că s-a întocmit în lipsa făptuitorului și lipsește dovada că a refuzat să semneze și lipsește semnătura a doi martori. S-a încălcat dreptul la semnarea și aducerea la cunoștință a procesului-verbal victimei, nu sunt indicate datele victimei care este obligatoriu. S-a întocmit în limba de stat care nu o posedă și s-au încălcat prevederile art. 443 alin. (3), (13) Cod contravențional. Solicită să fie anulat procesul-verbal cu privire la contravenție.

Agentul constatator, Sula Constantin, fiind citat legal, în ședința de judecată nu s-a prezentat, motiv din care instanţa de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Audiind părțile, examinând procesul-verbal cu privire la contravenție și materialele cauzei, în raport cu temeiurile de fapt și de drept material și procesual care guvernează spața dedusă judecății, instanța consideră că procesul contravențional urmează a fi încetat din următoarele considerente.

Din materialele cauzei rezultă că, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, Sula Constantin, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 304485 cu privire la contravenţia prevăzută de art. 78^1 Cod contravenţional în privința lui Terzi Dumitru, pentru faptul că acesta la data de 05 iunie 2024, la ora 22:00, în satul *****, raionul Cahul, aflându-se la domiciliu, a agresat-o fizic pe concubina Tcaci Olga, cauzându-i leziuni neînsemnate. Acţiunile lui Terzi Dumitru au fost încadrate în prevederile art. 78^1 Cod contravenţional.

Instanța de judecată urmează să verifice legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, *procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.*

Procesul-verbal cu privire la contravenţie trebuie să cuprindă cerinţele impuse de prevederile art. 443 Cod contravenţional.

Conform art. 443 alin. (1) lit. d), e) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei.*

La caz, la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție nu s-a ținut cont întocmai de prevederile art. 443 Cod contravențional, așa cum nu a fost făcută descrierea faptei contravenționale, a circumstanțelor cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, în descrierea faptei contravenționale nu a fost indicată modalitatea cauzării leziunilor corporale, localizarea, tipul leziunilor corporale, fiind indicat în actul de învinuire că *făptuitorul a agresat-o fizic pe concubina Tcaci Olga, cauzându-i leziuni neînsemnate.* Procesul-verbal cu privire la contravenție este un act, prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Drept urmare, se constată că aceste reglementări nu au fost respectate la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție referitor la individualizarea faptei ilicite, ca fiind constatată în acțiunile lui Terzi Dumitru. Această abordare rezidă din faptul imputării făptuitorului în actul de acuzare a unei învinuiri lipsită de concretizare. Formularea unei învinuiri neconcrete generează incapacitatea adoptării unei soluții pe fond asupra unei asemenea învinuiri, motiv din care o învinuire neconcretă constituie criteriu

de valabilitate a procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma prevederilor art. 443 alin. (1) lit. d), e), art. 445 Cod contravențional.

De asemenea, agentul constatator a omis să indice indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei. La rubrica "*prin ce a comis o contravenție prevăzută de art.*" a procesului-verbal cu privire la contravenție agentul constatator a indicat în felul următor „*art. 78[1] Violența în familie*". Cu toate că art. 78[1] Cod contravențional prevede sancțiunea pentru *maltratarea sau alte acţiuni violente care au cauzat vătămare neînsemnată a integrităţii corporale.*

Conform art. 443 alin. (3) Cod contravențional, *în cazul în care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional sau victima nu cunoaşte limba procesului-verbal, se asigură asistenţa unui interpret/traducător, datele lui consemnîndu-se în procesul-verbal.*

Din analiza procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată reține faptul că la rubrica „interpret/traducător" nu este nici o mențiune, din ce rezultă că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în lipsa unui interpret. Cu toate că în cadrul ședinței de judecată a fost confirmat faptul atât de către victimă, cât și de către făptuitor, că ultimul nu cunoaște limba de stat, prin urmare era necesară asigurarea unui interpret.

Astfel, potrivit art. 6 par. 3) al Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, *orice acuzat are, mai ales, dreptul: a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înţelege şi în mod amănunţit, despre natura şi cauza acuzaţiei aduse împotriva sa; b) să dispună de timpul şi de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; c) să se apere el însuşi sau să fie asistat de un apărător ales de el şi, dacă nu dispune de mijloacele necesare remunerării unui apărător, să poată fi asistat gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiţiei o cer; d) să audieze sau să solicite audierea martorilor acuzării şi să obţină citarea şi audierea martorilor apărării în aceleaşi condiţii ca şi martorii acuzării; e) să fie asistat gratuit de un interpret, dacă nu înţelege sau nu vorbeşte limba folosită la audiere.*

Potrivit art. 26 al Constituţiei Republicii Moldova, *dreptul la apărare este garantat. Fiecare om are dreptul să reacţioneze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor şi libertăţilor sale. În tot cursul procesului, părţile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu. Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepseşte prin lege.*

Instanța reține că, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului (Zilibergerg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Angel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994).

În conformitate cu art. 16 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, *în desfăşurarea procesului penal se utilizează limba română. Persoana care nu posedă sau nu vorbeşte limba română are dreptul să ia cunoştinţă de toate actele şi materialele dosarului, să vorbească în faţa organului de urmărire penală şi în instanţa de judecată prin interpret. Prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul procesului penal se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecţia datelor cu caracter personal. Procesul penal se poate, de asemenea, desfăşura în limba acceptată de majoritatea persoanelor care participă la proces. În acest caz, hotărîrile procesuale se întocmesc în mod obligatoriu şi în limba română. Actele procedurale ale organului de urmărire penală şi cele ale instanţei de judecată se înmînează*

bănuitului, învinuitului, inculpatului, fiind traduse în limba lui maternă sau în limba pe care acesta o cunoaşte, în modul stabilit de prezentul cod.

Conform art. 19 alin. (1) Cod de procedură penală, *orice persoană are dreptul la examinarea şi soluţionarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanţă independentă, imparţială, legal constituită, care va acţiona în conformitate cu prezentul cod.*

Instanța reține că dreptul la apărare reprezintă o prerogativă fundamentală recunoscută individului acuzat de săvârșirea unei infracţiuni condamnabile în virtutea normelor de drept penal, de a răspunde în mod coerent, prompt şi adecvat acuzaţiei înaintate. Dreptul la apărare constituie un drept subiectiv general, care conform Convenţiei europene a drepturilor omului în sfera sa include mai multe drepturi efective şi concrete, care constituie garanţia unui proces echitabil, printre care se regăseşte şi dreptul la asistenţa gratuită a unui interpret.

Astfel, în situaţia când cineva din participanţii la proces nu înţelege şi/sau nu vorbeşte limba în care se desfăşoară procesul penal, toate celelalte garanţii ale procesului echitabil sunt lipsite de oricare valoare adăugată şi private de sens. În asemenea situaţii, valorificarea dreptului la interpret este crucială pentru întreg cursul procesului, prezentând de fapt o bază solidă pentru exerciţiul tuturor celorlalte drepturi de natură procedurală recunoscute individului acuzat în temeiul art. 6 par. 3 CEDO. Unul din garanţiile desfăşurării procesului de judecare a cauzei bazat pe principiul contradictorialităţii este asigurarea dreptului la asistenţa gratuită a unui interpret.

Conform art. 379 alin. (2), (4) Cod contravențional, *persoana care nu posedă sau nu vorbeşte limba de stat are dreptul de a lua cunoştinţă de toate actele şi materialele dosarului şi de a vorbi în faţa autorităţii competentă să soluţioneze cauza contravenţională prin interpret. Actele procesuale ale autorităţii competentă să soluţioneze cauza contravenţională se înmînează persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, fiind traduse în limba pe care aceasta o cunoaşte, în modul stabilit de prezentul cod.*

Codul contravențional explică la norma art. 391 alin. (1) Cod contravențional că, *interpret, traducător este persoana care poate traduce din o altă limbă, poate interpreta semnele celor muţi ori surzi, cunoaşte terminologia juridică, nu este interesată de rezultatele cauzei contravenţionale şi acceptă să participe în această calitate. Persoana este desemnată în calitatea de interpret, traducător de către agentul constatator sau de instanţa de judecată în cazurile prevăzute de prezentul cod.*

Instanţa denotă faptul că făptuitorul nu cunoştea limba în care a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie, astfel se constată că au fost încălcate prevederile art. 443 alin. (3) Cod contravenţional. Lipsa interpretului acolo unde este necesară, nu poate fi acoperită prin faptul că agentul constatator ar fi adus la cunoştinţă pe scurt conţinutul procesului-verbal cu privire la contravenţie făptuitorului.

Conform art. 443 alin. (5) Cod contravențional, *procesul-verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, de persoană în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional şi de victimă cînd există*.

Din analiza procesului-verbal cu privire la contravenție se vede că victima nu a semnat procesul-verbal cu privire la contravenție, astfel nu a făcut cunoștință cu procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 304485 din 12 iunie 2024. De asemenea, potrivit art. 443 alin. (6) Cod contravențional, *faptul refuzului persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura a cel puţin un martor.* La caz, agentul constatator nu a indicat în procesul-verbal cu privire la contravenție temeiul întocmirii acestuia în lipsa făptuitorului cu participarea martorului asistent, lipsește mențiunea că făptuitorul a refuzat să

semneze procesul-verbal. Or, Terzi Dumitru în ședința de judecată a declarat că nu a făcut cunoștință cu procesul-verbal cu privire la contravenţie, deoarece nu i s-a tradus în limba rusă și a refuzat să-l semneze.

Instanța va menționa raționamentele expuse în Hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 29.11.2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 445 și art. 461 din Codul contravențional (nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție), potrivit căreia Curtea statuează că ,,judecătorii trebuie să aplice prevederile din Codul contravențional și să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei mențiuni în procesul verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de constatare a contravenției sau dacă aceasta poate fi acoperită de către instanța de judecată.

Conform art. 445 alin. (1)-(2) Cod contravenţional, ***neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind*** *numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia,* ***a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite*** *şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor,* ***atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.***

Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Instanța a constatat caracterul nul al procesului-verbal cu privire la contravenție, or agentul constatator a omis să noteze fapta contravenţională, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, fiind încălcat dreptul persoanei de a cunoaște învinuirea adusă, circumstanță care încalcă grav prevederile art. 6 CEDO, care reclamă că orice persoană beneficiază de dreptul de a cunoaște în ce este învinuită, cu scopul de a-și alege metodele de apărare. Lui Terzi Dumitru urma să îi fie respectat cu strictețe dreptul la interpret, care face parte din garanțiile unui proces echitabil și obligația pozitivă a Republicii Moldova de a întreprinde măsuri adecvate și suficiente pentru a proteja drepturile persoanelor.

Față de cele elucidate, instanța de judecată conchide că procesul-verbal cu privire la contravenție, care este un act oficial de învinuire, nu corespunde normelor legale, iar deficiențele de formă și conținut ale procesului-verbal cu privire la contravenție atrag nulitatea acestuia. Or, încălcările admise în procesul-verbal cu privire la contravenție lipsește instanța de posibilitatea efectivă de a controla legalitatea învinuirii aduse făptuitorului. Dreptul la un proces echitabil nu trebuie privit ca o noțiune abstractă și pur formală, ci prin prisma aspectului că, instanța are posibilitatea efectivă de a aprecia legalitatea unei măsuri, prin analiza aspectelor relevante, pentru fiecare materie în parte, inclusiv descrierea faptei a presupusei contravenții. Încălcările constatate nu pot fi înlăturate în cursul judecării cauzei, afectează în mod esenţial fondul cauzei, fapt care generează nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție și încetarea procesului contravențional.

Potrivit art. 461 alin. (1) Cod contravenţional, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional. Procesul contravenţional poate fi încetat şi în alte cazuri*

decât cele prevăzute la alin.(1) doar dacă se constată că lipsa unei menţiuni în procesul-verbal cu privire la contravenţie afectează în mod esenţial fondul cauzei şi aceasta nu poate fi înlăturată de către instanţa de judecată.

Astfel, luând în consideraţie încălcările admise la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, instanţa de judecată ajunge la concluzia de a înceta procesul contravenţional, pornit în privinţa lui Terzi Dumitru, învinuit de săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 78^1 din Codul contravenţional, în temeiul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 304485 din 12 iunie 2024.

În conformitate cu art. 460, art. 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată, -

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se încetează procesul contravenţional, pornit în privinţa lui Terzi Dumitru, învinuit de săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 78^1 din Codul contravenţional, în temeiul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 304485 din 12 iunie 2024.

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea de Apel Cahul în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Preşedintele şedinţei
Judecătorul **/semnătura/** **Evgheni Bancov**